

FIȘA DISCIPLINEI: ASCETICĂ ȘI MISTICĂ ORTODOXĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” - GALAȚI
1.2 Facultatea / Departamentul	ISTORIE, FILOSOFIE ȘI TEOLOGIE
1.3 Departament	TEOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	„SPIRITUALITATE ORTODOXĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ”

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ASCETICA ȘI MISTICA ORTODOXĂ						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	OB.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					55
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					19
Examinări					8
Alte activități: 1. cercetare tematică; 2. corelarea informației științifice cu realitatea eclezială, prin participarea masteranzilor la viața liturgică și voluntariat în parohiile de unde provin; 3. pelerinaje la mănăstiri, pentru a observa îndeaproape și de a experimenta prin rugăciune și mici ascultări specificul vieții monahale.					
3.7 Total ore studiu individual	152				
3.9 Total ore pe semestru	180				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	un nivel de comunicare adecvat și un limbaj teologic (de specialitate) minimal

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">- laptop, videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">Biblioteca „Arhiepiscop dr. Antim Nica” din cadrul Centrului Eparhial, cu toată literatura teologică și duhovnicească disponibilă.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe Profesionale	<ul style="list-style-type: none">Cunoașterea Asceticii și Misticii Otodoxe și valorificarea ei în contextul actual interreligios, intercultural și secularizant.Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărilor de credință, conform textelor sacre și mărturisirilor de credință proprii, și a criteriilor și principiilor psihopedagogice creștine.Aprofundarea disciplinei „Ascetica și Mistica Ortodoxă” și prezentarea liniilor sale directoare - în contextul cultural - creștin actual - în comunități parohiale și monastice și la nivelul unor organizații culturale, pentru valorificarea misiunii creștine.Enunțarea principiilor teologice și a valorilor spirituale specifice asceticii și misticii ortodoxe, dar relevante pentru dezvoltarea omului și a societății de astăzi, în spirit creștin, și redescoperind / păstrând / predând mai departe ambianța duhovnicească a sfințeniei – proprie „secolelor de aur” din istoria Bisericii.Gestionarea metodelor și mijloacelor de comunicare interumană eficientă, în contextul actual.Promovarea valorilor creștine ortodoxe și aprofundarea deprinderilor religioase pentru formarea spirituală și păstrarea identității duhovnicești a tinerilor creștini, cu scopul de a răspunde problematicii create de ofertele pseudo-religioase și filosofii compozite contemporane.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">Aplicarea strategiilor de studiu riguros, eficient și responsabil, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale, duhovnicești și canonice creștine.Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principiile credinței creștine ortodoxe.Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea principiilor reguli și principii de viață creștină și ortodoxă, specifice experienței duhovnicești a Sfinților Părinți care se regăsesc în literatura ascetică și mistică ortodoxă.
7.2 Obiectivele specifice	Evidențierea importanței fundamentale a celor mai importante izvoare ale misticii ortodoxe, pentru cunoașterea etapelor evoluției duhovnicești a omului. Cunoașterea principalelor direcții de dezvoltare și aprofundare a autorilor scrierilor ascetice și a operelor marilor mistici ai spiritualității ortodoxe Cunoașterea tratatelor și operelor reprezentative privind ascensiunea ascetică și unirea mistică a omului cu Dumnezeu. Enunțarea precisă a treptelor desăvârșirii creștine și a diferențelor specifice dintre Tradiția Ortodoxă și celelalte confesiuni creștine. Deprinderea și cultivarea virtuților creștine: rugăciunea, iubirea lui Dumnezeu, postul, smerenia, răbdarea, filantropia, meditația, spovedania, împărtășirea, în vederea dobândirii harului care se coboară

	de la Dumnezeu prin Sfintele Taine și printr-o viață caracterizată de prezența duhului sfințeniei.
--	--

8. Conținuturi

1. Caracterul trinitar al Spiritualității ortodoxe: iubirea Sfintei Treimi revărsată în umanitate prin însușirea virtuților și a faptelor milostive	Prelegerea, lectura textelor biblice, analiza comparativă a izvoarelor 2 ore
2. Rolul harului în spiritualitatea ortodoxă: caracterul pnevmatologic. Sfintele Taine în viața creștinului	Prelegerea, studiu de caz, dezbateră, 2 ore
3. Viața în Hristos – caracterul hristologic al Spiritualității ortodoxe	explicația, dezbateră, studiul de caz 2 ore
4. Trăirea în Hristos prin participarea la slujbele Bisericii. Caracterul eclesiologic al spiritualității ortodoxe	Studiul documentelor, prelegerea, conversația 2 ore
5. Filiația duhovnicească și rolul ei în creșterea spirituală	analiza, conversația euristică, studiu de caz 2 ore
6. Repere spirituale pentru omul contemporan. Modele de părinți îmbunătățiți din Biserica Ortodoxă Română	Prelegerea, analiza textelor fundamentale, 2 ore
7. Dimensiunea socială al <i>Asceticii și Misticii</i>: iubirea filantropică.	Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu de caz biblic 2 ore
<p>8. Bibliografie: Surse:</p> <p>- , <i>Biblia sau Sfânta Scriptură</i>. Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMBOR, București, f.a. Colecția „Părinți și scriitori bisericesti”, EIBMBOR. <i>Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși</i>. Vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992 și reeditările.</p> <p>Auxiliare: Cosma, preot prof. univ. dr. Sorin, <i>Ascetica</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2003. Crainic, Nichifor, <i>Sfințenia-Împlinirea umanului (Curs de teologie mistică)</i> (1935- 1936), Ediție îngrijită de ierod. Teodosie Paraschiv, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1993.</p>	

<p>Idem, <i>Cursurile de mistică. I. Teologie mistică II. Mistică germană</i>, studiu introductiv și ediție de diac. Ioan I. Ică jr., DEISIS, Sibiu, 2010.</p> <p>Louth, Andrew, <i>Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul</i>, traducere: Elisabeta Voichița Sita, Editura DEISIS, Sibiu, 2002.</p> <p>Lossky, Vladimir, <i>Teologia mistică a Bisericii de Răsărit</i>. Traducere, studiu introductiv și note Pr. Vasile Răducă, Editura Anastasia.</p> <p>Mladin, mitropolit dr. Nicolae, <i>Prelegeri de mistică ortodoxă</i>, Editura Veritas, Târgu-Mureș, 1996.</p> <p>Idem, <i>Ascetica și mistica paulină</i>, Editura Deisis, Sibiu, 1996.</p> <p>Savin, Ioan Gh., <i>Mistica și ascetica ortodoxă</i>, Sibiu, 1996.</p> <p>Stăniloae, Preot Profesor Dr. Dumitru, <i>Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica</i>, EIBMBOR, București, 1992.</p> <p>Spidlik, Tomas, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic</i>. Traducere și prezentare: diac. Ioan I. Ică jr., Cuvânt înainte: P. Marko I. Rupnik S.J., Editura DEISIS, Sibiu, 1997.</p> <p>Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea</i>. Traducere: diac. Ioan I. Ică, Editura DEISIS, Sibiu, 1998.</p> <p>Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului Ortodox. III. Monahismul</i>. Traducere: diac. Ioan I. Ică jr., Editura DEISIS, Sibiu, 2000.</p>	
<p>8. 2 Seminar/laborator</p>	<p>Metode de predare</p>
<p>1. Bolile sufletului. Boli spirituale și boli psihice. Opera Sf. Ioan al Scării</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu de caz biblic 2 ore</p>
<p>2. Evagrie Ponticul și lista păcatelor capitale : Lăcomia; Desfrânarea; Avariția; Întristarea; Mânia; Akedia; Slava deșartă și Mândria.</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu de caz biblic 2 ore</p>
<p>3. Paza minții și alungarea gândurilor, după Sf. Ioan Casian și Cuv. Isaia Pustnicul.</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, 2 ore</p>
<p>4. Odihna minții în Dumnezeu sau Nepătimirea. Viziunea Sf. Ioan Scărarul</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu de caz biblic 2 ore</p>
<p>5. Viața în Hristos prin Sfintele Taine, după Sf. Nicolae Cabasila</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu de caz biblic 2 ore</p>
<p>6. Sf. Simeon Noul Teolog și mistica luminii</p>	<p>Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbateră, studiu</p>

	de caz biblic 2 ore
7. Îndumnezeirea omului după Sf. Atanasie cel Mare și Grigorie de Nazianz	Prelegerea, analiza izvoarelor, dezbaterea, studiu de caz biblic 2 ore
<p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arseniev, Nicolae, <i>Mistica și Biserica ortodoxă</i>. Traducere: Remus Rus, Editura Iri, București, 1994. 2. Evdochimov, Paul, <i>Vârstele vieții spirituale</i>. Cuvânt înainte și traducere Pr. Prof. Ion Buga, Christiana, București, 1993. 3. Ică, Diac. Ioan I. jr., <i>Teologie și teologi după Sf. Grigorie de Nazianz</i>, în „Mitropolia Ardealului” XXXIV (1989), nr. 7. 4. Meyendorff, John, <i>Sfântul Grigorie Palama și mistica ortodoxă</i>. Traducere de Angela Pagu, Editura Enciclopedică, București, 1995. 5. Idem, <i>Sfântul Maxim Mărturisitorul despre iubirea agapică</i>, în „Mitropolia Ardealului” XXXIII (1988), nr. 7. 6. Idem, <i>Teologie și spiritualitate la Sf. Simeon Noul Teolog</i>, în „Mitropolia Ardealului”, XXXII (1997), nr. 3. 7. Idem, <i>Morala și spiritualitatea ortodoxă în viziunea Sfântului Grigorie Palama</i>, în „Revista Teologică” 76, 1994, nr. 3. 8. Stan, Pr. lect. dr. Nicolae Răzvan, <i>Ascetica și Mistica creștină în formarea teologică și în viața preotului și a credinciosului</i>, în „Mitropolia Olteniei”, nr. 5-8/2004. 9. Idem, <i>Asceza - cale spre îndumnezeire</i>, în „Teologia”, Revista Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, nr. 2/2005. 10. Idem, <i>Teologia - Taina cunoașterii lui Dumnezeu prin trăirea ascetică, experiența eclesială și aprofundarea adevărurilor doctrinare</i>, în vol. „Revelație, Dogmă și Anexa 8 6 Spiritualitate în Perspectiva Misiunii Bisericii. Al III-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică Ortodoxă, Cluj-Napoca, 25-26 mai 2010”, ediție îngrijită de: Pr. Prof. Dr. Valer Bel și Pr. Asist. Dr. Cristian Sonea, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011. 	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezentul conținut al disciplinei „Studiul Noului Testament” este elaborat conform Programei analitice aprobate prin Hotărârea nr. 3134 /2015 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și în consonanță cu ceea ce se predă – la această disciplină – la alte centre universitare țară / Facultăți de Teologie Ortodoxă din Patriarhia Română.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	a. Științifice: Gradul de însușire a cunoștințelor; Asimilarea	Examen scris	90%

	și utilizarea limbajului teologic ascetico-mistic.		
	b. Atitudinale: Modul de implicare la curs; Interesul pentru literatura ascetică și pentru cea mistică;		
10.5 Seminar/laborator	Implicarea activă în procesul de seminarizare: lecturi din literatura ascetico-mistică creștină, dialoguri tematice, însușirea unor texte referențiale.	Observare continuă	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<p>1. Cunoașterea specificului, trăsăturilor și notelor distinctive generale ale Asceticii și Misticii Ortodoxe.</p> <p>2. Cunoașterea marilor personalități ale misticii creștine, în general, la un nivel satisfăcător</p> <p>Standarde pentru obținerea notei 10:</p> <p>1. Aprofundarea învățăturilor Sfinților Părinți privind etapele vieții duhovnicești.</p> <p>2. Înțelegerea modurilor de manifestarea patimilor trupești și sufletești.</p> <p>3. Însușirea cunoștințelor privind virtuțile creștine, din perspectiva unei finalități formatoare, experimentale.</p> <p>4. Dobândirea și exersarea discernământului spiritual.</p> <p>5. Cultivarea dialogului cu celelalte discipline teologice și ramuri ale științei, în identificarea unei viziuni interdisciplinare, integratoare asupra vieții duhovnicești creștine.</p>			